

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 ขอบเขตของการศึกษา	4
1.4 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา	5
1.5 ระเบียบวิธีวิจัย	6
บทที่ 2 แนวคิดและวรรณกรรมปริทัศน์	10
2.1 แนวคิดเรื่องการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม	10
2.2 แนวคิดเรื่องการย้ายถิ่นของประชากร	11
2.3 แนวคิดเรื่องการปรับตัวของมนุษย์และถิ่นแวดล้อม	13
2.4 แนวคิดเรื่องผลกระทบจากการพัฒนาทั้งทางตรงและทางอ้อม	15
2.5 วรรณกรรมปริทัศน์	21
2.6 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา	33
บทที่ 3 โครงการอ่างเก็บน้ำแม่มอกเพื่อการพัฒนาทรัพยากรน้ำ	34
3.1 โครงการอ่างเก็บน้ำแม่มอก	34
3.2 พัฒนาการของปัญหาในพื้นที่โครงการ	47
บทที่ 4 ผลการศึกษา	55
4.1 ข้อมูลทั่วไป	55
4.2 สภาพการใช้ประโยชน์ที่ดิน ก่อนและหลังการสร้างอ่างเก็บน้ำแม่มอก	60
4.3 การเปลี่ยนแปลงด้านสภาพแวดล้อม ก่อนและหลังการสร้างอ่างเก็บน้ำแม่มอก	72

	หน้า
4.4 การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจจากการย้ายถิ่นที่อยู่อาศัย ก่อน และหลังการสร้างอ่างเก็บน้ำแม่มอก	75
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	80
5.1 สรุปผลการศึกษา	80
5.2 อภิปรายผลการศึกษา	84
5.3 ข้อเสนอแนะ	89
บรรณานุกรม	91
ภาคผนวก	93
ประวัติผู้วิจัย	103

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	ประมาณการความต้องการใช้น้ำของภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ	2
2	ประมาณการอัตราเพิ่มความต้องการใช้น้ำของภาคส่วนต่าง ๆ	2
3	สรุปประโยชน์ที่ได้รับและความเสียหายที่เกิดขึ้นจากโครงการสร้างเขื่อนเอนกประสงค์	20
4	สภาพการใช้ที่ดินในพื้นที่อ่างเก็บน้ำและพื้นที่ห้วงงานก่อนดำเนินโครงการ	48
5	ชนิดของสัตว์ป่าที่พบในพื้นที่โครงการก่อนดำเนินโครงการ	49
6	สภาพการใช้ที่ดินในพื้นที่จัดสรรอพยพขณะดำเนินและภายหลังโครงการ	51
7	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน	55
8	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกลุ่มอายุ	56
9	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพหลักและอาชีพเสริม	57
10	ประมาณรายได้ต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่างจากแหล่งรายได้หลักและแหล่งรายได้เสริม	58
11	จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับสภาพทางสังคมและเศรษฐกิจในครัวเรือนของตน หลังการอพยพย้ายถิ่น	59
12	จำนวนและร้อยละของเจ้าของที่ดิน จำแนกตามที่ดินที่กลุ่มตัวอย่าง ใช้อยู่อาศัยและทำการเพาะปลูก	60
13	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการมีที่ดิน และการเช่าที่ดิน เพื่อทำการเพาะปลูก	61
14	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเช่าที่ดินเพื่อทำการเพาะปลูก	62
15	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนที่ดินที่ใช้ในการเพาะปลูก	62
16	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะทางจากบ้านกับที่ดินทำกิน	63
17	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการได้รับน้ำชลประทานในที่ดินทำกิน	63
18	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามพืชหลักทำการเพาะปลูก	64
19	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการปลูกพืชชนิดอื่น นอกเหนือไปจากพืชหลัก	64

ตาราง		หน้า
20	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนครั้งที่ทำการปลูกพืชต่อปี	65
21	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามผลผลิตรวมต่อปีของพืชหลัก และพืชชนิดอื่นที่เพาะปลูกได้	66
22	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสภาพที่ดินที่ใช้ทำการเพาะปลูก	67
23	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสภาพความเพียงพอจนเกือบครบครัน จากการใช้ที่ดินทำกินของตน	67
24	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านอื่น ๆ ที่นอกเหนือไปจากการเพาะปลูก	68
25	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามชนิดของเลี้ยงสัตว์ในครัวเรือน	68
26	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามแหล่งท่องเที่ยวภายในหมู่บ้าน	69
27	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการได้รับการจัดสรรที่ดินทำกิน ภายหลังการสร้างอ่างเก็บน้ำ	69
28	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับสภาพที่ดินแห่งใหม่ หลังจากได้รับการจัดสรรที่ดินทำกินชดเชยจากเขต น้ำท่วม	70
29	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการได้รับประโยชน์จากอ่างเก็บ น้ำ ภายหลังการสร้างอ่างเก็บน้ำ	70
30	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของ ชุมชน ภายหลังการสร้างอ่างเก็บน้ำ	71
31	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเรียก ร้องของประชาชนอันเนื่องมาจากการสร้างอ่างเก็บน้ำ	71
32	ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม ในช่วง ก่อนและหลังการสร้างอ่างเก็บน้ำแม่มอก	72
33	ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ จากการย้ายถิ่นที่อยู่อาศัย อันเนื่องมาจากการสร้างอ่างเก็บน้ำแม่มอก	75
34	เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม ก่อนและหลังการย้ายถิ่นฐาน อัน เนื่องมาจากการสร้างอ่างเก็บน้ำแม่มอก	78
35	เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม และเศรษฐกิจ อันเนื่องมาจากการสร้าง อ่างเก็บน้ำแม่มอก	79

สารบัญภาพ

รูป		หน้า
1	แสดงที่ตั้งตำแหน่งหมู่บ้านท่าเกวียน ตำบลเวียงมอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง ก่อนการสร้างอ่างเก็บน้ำแม่มอก	39
2	แสดงที่ตั้งตำแหน่งหมู่บ้านท่าเกวียน ตำบลเวียงมอก อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง หลังการสร้างอ่างเก็บน้ำแม่มอก	40
3	แสดงบริเวณที่ตั้งโครงการอ่างเก็บน้ำแม่มอก	41
4	แสดงแปลงพื้นที่จัดสรรอยู่อาศัยของโครงการอ่างเก็บน้ำแม่มอก	42
5	แสดงแปลงพื้นที่จัดสรรอยู่อาศัยของโครงการอ่างเก็บน้ำแม่มอก ซึ่งแบ่งเศษแปลงหัวมุมเพิ่มขึ้น	43
6	แสดงสภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันบริเวณพื้นที่จัดสรรที่อยู่อาศัยของผู้อพยพ	52
7	แสดงสภาพการใช้ที่ดินปัจจุบันบริเวณพื้นที่จัดสรรที่ทำกินของผู้อพยพ	53